

[A. Chr. Andersen.]

foretage en større overflytning af opgaver fra staten til kommunerne i dette tidsrum, da der vil blive andre problemer, der skal klares. Man skal da finde sine egne ben nu efter al den sammenlægning. De nye administrationer skal bygges op, og samtidig får man kildeskatteadministrationen at gennemføre, og det vil ganske givet give arbejde nok det første par år at få de ting i orden.

Det er heller ikke regeringens agt at ændre byrdeforholdet mellem staten og kommunerne det første par år. Derfor er det netop rigtigt, som hr. Poul Schlüter for lidt siden sagde til hr. Ove Hansen, at det forandrer jo slet ikke forholdet staten og kommunerne imellem. At der er nogle kommuner, der ved den omlægning, der her er foreslået, måske kommer af med noget mere — det vil de selvfølgelig gøre, hvis der er andre, der skal slippe billigere, når man skal bevare det samme forhold — skyldes i hvert tilfælde ikke en overførsel af udgifter, som staten i øvrigt plejer at afholde.

Det lovkomples, vi her skal tage stilling til, indeholder således ikke ændringer i opgavefordelingen, men derimod noget, som for mig synes meget vigtigt: en begyndende ændring af principperne for byrdefordelingen.

Regeringen peger på, at målsætningen med såvel den foreløbige som den mere langsigtede reform af byrdefordelingen er at få en bedre udligning mellem de velstående og de økonomisk svage områder af landet. Endvidere at skabe mere harmoni mellem kompetence og ansvar ved, at refusionerne bortset fra de sociale aldrig må overstige 50 pct. Det er ligeledes målet, at udligningen skulle bewirke, at det principielt skulle være lige dyrt for en kommunes skatteborgere at løse de samme opgaver overalt i landet.

For at kunne opnå dette foreslår man, at der som nyt princip indføres, at der af staten ydes et skatteudjævningstilskud til amtskommunerne og ydes et tilskud til primærkommunerne efter areal, samt at der som hidtil ydes et særligt tilskud til de vanskeligt stillede kommuner, men med dobbelt så stort et beløb som hidtil. Et tilskudssystem efter principper, der gør tilskuddene uafhængige af kommunernes dispositioner. Ved denne ændrede byrdefordeling opnår man dels en bedre udligning mellem de forskellige

egne af landet, dels en bedre udligning mellem kommunerne.

Det må også hilses med tilfredshed, at man ophæver den mellemkommunale refusionsordning, og at staten overtager denne udligning mellem kommunerne. Denne refusionsordning hviler på et grundlag, der er utilfredshed med i faktisk alle kommuner, af hvad art de end er. Grundlaget er også uoverskueligt. Tilsvaret til den mellemkommunale refusion bliver fordelt med $\frac{1}{3}$ i forhold til indbyggertal, $\frac{1}{3}$ i forhold til indkomst og den sidste tredjedel i forhold til grundværdier og $\frac{3}{4}$ af forskelsværdierne. Det er så uoverskueligt et grundlag, at det nok er vanskeligt helt at gøre sig klart, hvordan den virker. Det er også vanskeligt at se det rimelige i, at f. eks. sociale udgifter, som de fleste udgifter jo er, der udlignes over mellemkommunal refusion, skal udlignes på et sådant grundlag.

For at kunne overtage den mellemkommunale refusion og gennemføre de førnævnte nye principper i byrdefordelingen foreslås forskellige refusioner nedsat: tilskuddet til sygehusudgifterne fra 65 til 35 pct., vejrefusionerne med $\frac{1}{3}$, lærerlønningstilskuddet fra 85 til 60 pct. Endvidere afskaffes en række mindre refusionsordninger.

Skattegrundlagstilskuddet til amterne, der skal sikre, at skatteyderne i amter, hvor beskatningsgrundlaget er under landsgennemsnittet, ikke kommer til at betale over dette gennemsnit, bewirker ifølge de foretagne beregninger en noget mindre stigning i skattetrykket for de indkomstmæssigt svagere amter i Nord-, Vest- og Midtjylland samt Bornholm end for de øvrige amter. Selv om man får sygehusstilskuddet sat ned, vil her altså ske nogen udligning, men for samtlige amter vil udgiften dog blive større. Men primærkommunerne vil i kraft af arealtilskuddet gennemsnitlig få et lavere skattetryk. Nu er det altså beregningsmæssigt, man kan konstatere dette, idet amterne som bekendt nu udskriver ca. halvdelen af deres behov hos sognekommunerne, og den nedsættelse, som primærkommunerne får ved, at de får et større direkte tilskud, vil altså modsvares af, at de i et vist omfang får større tilsvaret til amtskommunerne.

Arealtilskuddet til primærkommunerne beregnes efter en skala begyndende med